O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro‘yxatga olindi:
№ BD-60310300-1.21
2024 yil “10” 12

“TASDIQLAYMAN”
SamDU rektori:
_____ R.I.Xalmuradov
2024 yil “ ” _____

YURIDIK PSIXOLOGIYA

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	300000 – Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta’lim sohasi:	310000 – Ijtimoiy va xulq atvorga mansub fanlar
Ta’lim yo‘nalishi:	60310300 – Psixologiya

Fan/modul kodi YRPS1704	O‘quv yili 2027-2028	Semestr 7	ECTS-kreditlar 4
Fan/modul turi Majburiy	Ta’lim tili o‘zbek O‘zbek / Rus		Haftadagi dars soatlari 4
1. Fanning nomi	Auditoriya mashg‘ulotlari (soat)	Mustaqil ta’lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Yuridik psixologiya	52	68	120

2.

I. Fanning mazmuni

Fanni o‘qitishdan maqsad- psixologiya va huquq o‘rtasidagi o‘zaro munosabatlar sohasi haqida asosiy g‘oyalarni shakllantirish, huquqiy psixologiyaning tuzilishi va asosiy mazmunini uning asosiy tushuncha va usullarini ochib berish.

Fanni vazifasi – fanning asosiy tushunchalari bilan tanishtirish,kursnini konseptual apparati, psixologik qonuniyatlar va huquqiy ongni shakllantirish mexanizmlari va deformatsiayasi huquqni muxofaza qilish,tuzatish faoliyatining psixologik asoslari, tergov harakatlari, sud psixologik ekspertiza va jazo muassasalarida jazoni o‘tash jarayonida shaxsni o‘rganish usullarini, psixologik madaniyatni shakklantirish shartlari va unnig kasbiy ahamiyati shaxsiy xususiyatlarini rivojlantirishdagi roli haqidagi bilimlar bilan qurolantirish va huquqiy davlat boshqaruv organlari faoliyat ko‘rsatayotgan ijtimoiy-iqtisodiy, huquqiy muhitni tahlil qilish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg‘ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu: Yuridik psixologiyaning umumiy vazifalari. Huquqiy psixologiyaning predmeti tuzilishi va metodologiyasi.

Yuridik psixologiyaning maqsadi va umumiy vazifalari. Yuridik psixologiyaning predmeti. Psixologiya - inson pisixikasini o‘rganadigan fan. Turli faoliyatlarda shuningdek, fuqarolik, xo‘jalik, ma’muriy xamda jinoiy sud ishlarini ko‘rib chiqishda psixologiya mavjudligining qonuniyligi. Yuridik psixologiyaning tuzilishi va metodologiyasi. Umumiy va yuridik psixologiyaning uslublari. Psixik jarayonlarda ob’ektiv tadqiqotning zarurati. Psixik jarayonlarning shakli va o‘zgarish qonuniyati. Kuzatish, suxbat, inson faoliyati maxsulini analiz qilish. Psixik jarayonlarni tadqiq qilishning eksperimental (tajriba) metodi. Diagnostik sinom natijalarini qo‘llash va ularning psixologik axamiyati. Huquq psixologiyasining dolzarb muammolari, tizimi va vazifalari

2-Mavzu: Huquqni muxofaza qilish faoliyatida kognitiv jarayonlarning o‘rni.

Kognitiv jarayonlarning umumiy tasnifi. Sezgilar va ularning umumiy psixofiziologik konuniyati, tergov amaliyotida bu bilimlardan foydalanish. Idrok va uning xususiyatlari. Guvohlik ko‘rsatmalarida idrok qonuniyatining vujudga kelishi. Kuzatish va kuzatuvchanlik. Diqqat, uning umumiy xarakteristikasi va asosiy xususiyati. Tergovchi faoliyatida diqqatning moxiyati. Xotira. Xotiraning turlari va tiplari. So‘roq jarayonida xotira qonuniyatining vujudga kelishi va undan foydalanish. Tergov jarayonida esga tushurish, yordam ko‘rsatish usullari. Tasavvur. Tasavvurning qabul qilinishi, xotira va fikrlash bilan bog‘liqligi, ularning tergovchi amaliyotidagi o‘rni. Tafakkur. Fikrlashning mohiyati va turlari. Muammoli holatlarda nostandart masalalarni yechishda topqirlik bilan hal etish natijasi sifatida jinoyatning ochilishi. Tergov harakatida sezgirlik (intuitsiya)ning roli.

3-Mavzu: Emotsiya va irodaviy jarayonlar.

Hissiyot tushunchasi va turlari. Hissiyot faoliyatni boshqaruvchi jarayon sifatida. Affekt holatida jinoyat sodir etishning psixologik tavsifi. Sog‘lom, nopatologik va chegaralangan hissiy holat (frustatsiya, gressivlik, depressiya, shok, bezovtalik, fobiya va boshqalar). Tergov va sud jaroyonlarida hissiy boshqarish va uni hisobga olish. Iroda jarayonlari va holatlari. Iroda tushunchasi, iroda harakati ularning tuzilishi. Munozarali (nizoli) holatlarda foliyatni irodaviy boshqarish. Jinoyatni tergov qilish jarayonida iroda holatini boshqarish.

4-Mavzu: Huquqni muhofaza qilish faoliyatida shaxs psixologiyasi. Shaxs ijtimoiy -moslashuvchan dunyoqarashi psixologiyasi.

Shaxs tushunchasi. Inson individ sifatida shaxs individuallashuvi. Shaxs rivojlanishida biologik va ijtimoiy muhitning aloqadorligi muammosi. Shaxsning ijtimoiy-moslashgan dunyoqarashi tushunchasi. Huquqiy tartibga solish. Huquq obrusi. Huquqiy ong. Uni bilish, baholash va tartibga solish funksiyalari. Ommaviy, guruhiy va shaxsiy huquqiy ong. Huquqga bo‘ysunishlik dunyoqarashini shakllantirish, huquqbuzarlikka qarshi kurashning psixologik jixatlari. Shaxs dunyoqarashini tartibga soluvchi omil
sifatida sotsial (ijtimoiy) normalar (maromlar) va ijtimoiy nazorat.

5-Mavzu: Yuristning kasbiy faoliyatidagi muloqot.

Yuristning kasbiy faoliyatida muloqot o‘rni. Muomala psixologiyasi. Muomalada o‘zaro bir-birini tushunish. Muomala funksiyalari va ularning

mazmuni. Muomala muloqot vositasi ekanligi. Nutq rasmiy muomalaning bir turi sifatida. Ishontirish va ta'sir qilish. Yuristning kasbiy faoliyatidagi muloqotga qo'yiladigan talablar.

6-Mavzu: Jinoyatchi shaxsini psixologik tahlil qilish.

Jinoyatchi shaxsi tushunchasi: shaxsning normativ-qadriyatlar tizimining o'zgarishi, o'zini-o'zi boshqarish va huquqiy ongdagi kamchiliklar. Aksilijtimoiy qurilmalar, jinoiy xulq-atvordagi o'xshashliklar va ustun keluvchi motivlar. Jinoiy harakatda ko'riladigan tafsilotlar, nopatologik, psixik anomaliyalar, voyaga yetmagan huquqbuzarlarning individual psixologik xususiyatlari.

Klimpomaniya. Jinoyatchi shaxsini psixologik tahlil qilish usullari.

7-Mavzu: Jinoyatni psixologik tahlil qilish.

Jinoiy xulq-atvorning determinatsiyasi (to'ldirilishi). Jinoiy xulq-atvorning ob'ektiv va sub'ektiv omillari xamda ijtimoiy psixologik muhitlari. Aksilijtimoiy orientatsiyadagi g'arazlik, zurovonlik va sotsial passiv tiplarining shakllanishi, jinoyatning motivi va maqsadining psixologik tavsiloti. Jinoiy harakatning psixologik tahlili. Jinoiy harakatning psixologik oqibatlari.

Agressiv xulq atvor. Jinoyatni psixologik tahlil qilish usullari.

8-Mavzu: Guruh jinoiy xulq-atvori psixologiyasi va jinoiy gurux psixologiyasi.

Guruh jinoiy xulq-atvori. Uyushgan jinoyatchilikning ko'zga ko'rinadigan xususiyatlari. Jinoiy guruh klassifikatsiyasi. Jinoiy guruh a'zolarining shaxsiy xususiyatlari. Jinoiy guruhni tuzish motivlari va uni aniqlash yo'llari. Jinoiy guruh psixologiyasi.

9-Mavzu: Jinoyatni aniqlashning psixologik xususiyatlari.

Moddiy va ma'naviy izlarning jinoyatni ochishdagi informatsion manbalik roli. Muommoli-qidiruv vaziyatlariga psixologik tavsif. Jinoyatning informatsion-mantiqiy modeli. Tergov jarayonida yuz berishi mumkin bo'lgan nizoli vaziyatlar. Jinoyatni aniqlash yo'llari.

10-Mavzu: Voqea sodir bo'lgan joyni tekshirish va guvohlik berish psixologiyasi. Tintuv qilish psixologiyasi.

Tergovchining ko'zdan kechirish faoliyatidagi fikrlashi va faoliyatining maqsad tomon yo'naltirilganligi. Qoldirilgan moddiy izlardan jinoyatchi shaxsining individual xususiyatlarini aniqlash. Qoldirilgan moddiy izlardan jinoyatni sodir etish usuli, maqsadi va motivlarini aniqlash. Jinoyat izlarini yo'qotish. Niqoblashning psixologik asosda amalga oshmasligi. Guvoh. tushunchasi. Guvoh turlari. Guvohlik psixologiyasi. Tintuv o'tkazish psixologiyasi. Tintuv qidiruv faoliyati jarayonida.

Qidiriluvchi va yashirinuvchi shaxs psixologiyasi. Turli vaziyatlarda qidiruv faoliyatining mo'ljal olish asoslari. Tintuv o'tkazilayotgan joyda dastlabki harakatning psixologik ahamiyati. Tintuv orqali topilayotgan ob'ektlarning tintuv qilinuvchi shaxsga ta'sir etish xususiyatlari. Tintuv qilinuvchi shaxslarning o'zlarini tutishi. Tintuv qilinayotgan shaxslar bilan nutqiy va nigoxiy (mimika- pantomimika) muomala. Binolarda va ochiq joylarda tintuv o'tkazishning psixologik xususiyatlari.

11-Mavzu: So'roq psixologiyasi. Tanib olish uchun ko'rsatma berish psixologiyasi.

Tergov harakatlarini shakllantirish jarayonida ko'rsatmalarning to'laligiga va to'g'riligiga ta'sir etuvchi omillar, so'roq qilinayotgan shaxslarning individual psixologik xususiyatlarini va umumiy psixologik qonuniyatlari mexanizmlarini hisobga olish. So'roq qilinayotgan shaxslar bilan «psixologik aloqa» o'rnatish. Gumonlanuvchi va ayblanuvchini so'roq qilish psixologiyasi. Jabrlanuvchini so'roq qilish psixologiyasi. Voyaga etmagan jabrlanuvchini so'roq qilish. Guvohlarni so'roq qilish psixologiyasi. Yuzlashtirish psixologiyasi. Tanib olish uchun ko'rsatish psixologiyasi. Tanib olish uchun ko'rsatish psixologiyasi protsessual qonun doirasida amalga oshiriladigan tergov xarakati. Tanib olish psixologiyasi va ularning turlari. Predmetlarni va ularning tasvirini tanib olish, insonni va uning fotosuratini tanib olish uchun ko'rsatishning axamiyati. Tanib olishda yolg'on ko'rsatma va yanglishish holatlari va uni fosh etish. Ko'rsatma berish va uni fosh etish usullari.

12-Mavzu: Voqea joyida tergov eksperimentining va ko'rsatmalarni tekshirishning psixologik xususiyatlari.

Voqea joyida tergov eksperiment o'tkazish talab va qoidalari. Eksperiment qatnashchilarining psixologik xususiyatlarini aniqlash.Yuz berishi mumkin bo'lgan psixologik ehtimollik holatlarini hisobga olish (adaptatsion, stenik, astenik, sensibilizatsion hissiyotlar). Eksperiment usuli bilan dalillarni tekshirishda ayblanuvchining bilim, malaka, ko'nikma va qobiliyatini aniqlash. Ko'rsatmalarni voqea joyida tekshirish psixologiyasi. Ko'rsatmalarni voqea joyida tekshirishning psixologik taktikasi. Ko'rsatmasi tekshirilayotgan shaxsning kenglikka nisbatan o'lchamlarini, statistik va dinamik ko'z chamalashlarini va joylarini topografik tasavvur etishlarini aniqlash. Mnemik faoliyatini aktivlashtirish, voqealar tartibini tiklash. Voqea sodir bo'lgan joydan tayanch nuqtasi sifatida foydalanish.

13-Mavzu: Jinoyat va fuqarolik ishlari bo'yicha sud-psixologik ekspertizasi.

Ekspertiza predmeti, vakolati va ekspertiza oldiga qo'yiladigan

masalalar. Ekspertiza o'tkazishning zaruriyligi va ekspertizani belgilash tartibi. Ekspertiza savollarini tuzishga qo'yiladigan talablar. Affekt holatining sud psixologik ekspertizasi. Sud psixologik ekspertizaning boshqa turlari. Oila huquqlarini himoya qilishda sud psixologik ekspertizasining zamonaviy imkoniyatlari. Sud psixologik va sud tibbiy eksperitzaning o'zaro bog'liqligi.

14-Mavzu: Sud muhokamasining psixologik asoslari. Sudya, davlat prokurori va advokatning kasbiy-psixologik xususiyatlari.

Sud, tergov jarayonida dalillarni tekshirishning psixologik xususiyati. Sudlanuvchi shaxsning individual psixologik xususiyati va sodir etilgan jinoiy voqeaning psixologik holatlarini aniklash. Sud jarayonidagi xarakatlarining individual psixologik xususiyatlari. Sudlanuvchini, guvohni va jabrlanuvchini so'roq qilish psixologiyasi. Guvoh ko'rsatmalari va ularning axamiyati. Sudda ko'rsatma berayotgan shaxslarning individual psixologik holatlarini hisobga olish. Ayblanuvchi, jabrlanuvchi, guvohlar tomonidan bo'lib o'tgan jinoiy jarayon tavsilotini tiklashning psixologik xususiyati. So'roq qilinuvchilarga mnemik yordam berish. Sud muhokamasining psixologik xususiyatlari. Hukm qarorining (matnining) psixologiyasi. Hukmning ob'ektivligiga qarshilik ko'rsatuvchi psixogen omillarni bartaraf etish.

15-Mavzu: Mahkum psixologiyasi va resotsiallashtirish vazifalari. Mahkumni va jazoni o'tagan shaxslarni qayta tarbiyalashning psixologik vositalari va shartlari.

Sudlangan mahkum shaxsini o'ganish. Uning sud tomonidan tayinlanadigan jazo chorasiga munosabati. Qayta tarbiyalash va axloq tuzatish faoliyati masalalari. Jinoyatchini qayta tarbiyalash uning shaxsini qayta shakllantirish sifatida. Mahkumni qayta tarbiyalash maqsadida uning shaxsiga ta'sir qiladigan psixologik choralar tizimi. Mahkumning shaxsiy yo'nalishini o'zgartiruvchi choralar. Jinoyatchi shaxsida namunali shaxs stereotipini yaratishga erishish. Ijtimoiy moslashgan xarakter egasini shakllantirish. Mahkum shaxsini va jazoni o'tab qaytgan shaxsni resotsializatsiyalashning psixologik vositalari va shartlari. Tarbiyaviy ishlarni tashkil etishda mahkumning ijtimoiy-psixologik holatini hisobga olish. Tarbiyachi va mahbus o'rtasidagi «psixologik to'siqni» bartaraf etish. Mahkum shaxsini qayta tarbiyalashda asosiy vosita sifatidagi mehnatni tashkil etishning psixologik xususiyatlari. Mahkumni qayta tarbiyalashda fakultativ omillarning roli. Jazoni o'tab qaytganlarni ijtimoiy readaptatsiyalashtirishning psixologik muammolari. Ularni ozodlikda yashashga tayyorlash, qayta jinoyat sodir etishga imkon yaratuvchi

omillarni bartaraf etish, ularda yangi ijtimoiy-ijobiy aloqalar, ya'ni hayotiy qiziqishlar, ko'nikma va maqsadlarni shakllantirish.

III. Seminar mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi.

1. Yuridik psixologiyaning umumiy vazifalari. Huquqiy psixologiyaning predmeti, tuzilishi va metodologiyasi.
2. Huquqni muxofaza qilish faoliyatida kognitiv jarayonlarning o'rni.
3. Emotsiya va irodaviy jarayonlar.
4. Huquqni muxofaza qilish faoliyatida shaxs psixologiyasi. Shaxs ijtimoiy-moslashuvchan dunyoqarashi psixologiyasi.
5. Yuristning kasbiy faoliyatidagi muloqot.
6. Jinoyatchi shaxsining psixologik tahlil qilish.
7. Jinoyatni psixologik tahlil qilish.
8. Guruh jinoiy xulq-atvori psixologiyasi va jinoiy guruh psixologiyasi
9. Jinoyatni aniqlashning psixologik xususiyatlari.
10. Voqea sodir bo'lgan joyni tekshirish va guvohlik berish psixologiyasi. Tintuv qilish psixologiyasi
11. So'roq psixologiyasi. Tanib olish uchun ko'rsatma berish psixologiyasi.
12. Voqea joyida tergov eksperimentining va ko'rsatmalarni tekshirishning psixologik xususiyatlari.
13. Jinoyat va fuqarolik ishlari bo'yicha sud-tibbiy ekspertizasi.
14. Sud muhokamasining psixologik asoslari. Sudya, davlat prokurori va advokatning kasbiy-psixologik xususiyatlari.
15. Mahkum psixologiyasi va resotsiallashtirish vazifalari. Mahkumni va jazoni o'tagan shaxslarni qayta tarbiyalashning psixologik vositalari va shartlari.

Seminar mashg'ulotlar multimedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bitta akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Seminar mashgulotlarini o'tkazish rivojlantiruvchi va muammoli ta'lim tamoyillari asosida qurilishi lozim. Talabalar seminar mashg'ulotlariga tayyorlanishlari jarayonida tadqiqiy monografiyalardan hamda mustaqil ravishda tayyorlagan ko'rgazmali qurollaridan foydalanishlari shart. Seminar mashg'ulotlarni o'tkazish davomida o'qitish filmlari qo'llanilishi mumkin.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Yuridik psixologiyaning umumiy vazifalari. Huquqiy psixologiyaning predmeti, tuzilishi va metodologiyasi.

	2. Huquqni muxofaza qilish faoliyatida kognitiv jarayonlarning o'rni. 3.Emotsiya va irodaviy jarayonlar. 4. Huquqni muhofaza qilish faoliyatida shaxs psixologiyasi. Shaxs moslashuvchan dunyoqarashi psixologiyasi 5.Yuristning kasbiy faoliyatidagi muloqoti. 6.Jinoyatchi shaxsi psixologik tahlil qilish. 7. Jinoyatni psixologik tahlil qilish. 8. Guruh jinoiy xulq-atvori psixologiyasi va jinoiy guruh psixologiyasi. 9. Jinoyatni aniqlashning psixologik xususiyatlari. 10.Voqea sodir bo'lgan joyni tekshirish va guvohlik berish psixologiyasi. Tintuv qilish psixologiyasi. 11.So'roq psixologiyasi. Tanib olish uchun ko'rsatma berish psixologiyasi. 12.Voqea joyida tergov eksperimentining va ko'rsatmalarni tekshirishning psixologik xususiyatlari. 13.Jinoyat va fukarolik ishlari bo'yicha sud-tibbiy ekspertizasi 14.Sud muhokamasining psixologik asoslari. Sudya, davlat prokurori va advokatning kasbiy-psixologik xususiyatlari 15. Mahkum psixologiyasi va resotsiallashtirish vazifalari. Mahkumni va jazoni o'tagan shaxslarni kayta tarbiyalashning psixologik vositalari va shartlari. Ushbu o'quv fani bo'yicha mustaqil ta'lim olish darslik va o'quv qo'llanmalardagi tegishli mavzularni o'rganishni, ma'ruza mavzulari bo'yicha o'quv materiallarini o'zlashtirishni, fan bo'yicha maxsus adabiyotlarni o'rganishni, amaliy mashg'ulotlariga tayyorlanishni taqozo etadi. Bundan tashqari, tadqiqiy maqolalar va monografiyalarga annotatsiya yozish xamda ularni konspektlashtirish, strukturali- mantiqiy sxemalar tuzish, tanqidiy fikrlash qobiliyatini tekshirish va uni rivojlantirishga qaratilgan masalalar va amaliy mashqlarni tanlash tavsiya etiladi.
3.	**V. Fan o'qitilishing natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)** Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • yuridik psixologiyasi fanining zamonaviy imkoniyatlari; • yuridik psixologiyasi fani oldiga qo'yiladigan masalalar; • yuridik psixologiyasi fanida shaxs muammolari; • yuridik psixologiyasi fanining metodlari; • yuridik psixologiyasi fanining metodologik masalalari; • yuridik psixologiyasi fani doirasida amalga oshiriladigan tadqiqotlar;

	• psixologning tergov, sud jarayoni ishlarini yuritilishidagi ishtiroki haqida tasavvurga ega bo'lishi; • yuridik psixologiyasining tergov taktikasidagi o'rnini; • yuridik psixologiyasi fanida foydalaniladigan metoddarini; • yuridik psixologiyasining diagnostik-sinov metodikalarini qo'llashni; amaliyotda olingan natijalarni psixologik jihatdan tahlil qilish va statistik metodlar yordami bilan tekshirishni bilishi va ulardan foydalana olishi; • yuridik psixologiyasi fanining muammolarini aniqlash; • yuridik psixologiyasi fanining oid masalalarni tahlil etish; • yuridik psixologiyasi tergov amalyotida tutgan o'rnini baxolash; tergov, sud ishlarini yuritish jarayonida shaxsning indivudual psixologik xususiyatlarini maxsus metodikalar yordamida o'rganish; • yurisprudensiya sohasiga kerakli va muhim bo'lgan ma'lumotlarni psixologik nuqtai nazaridan tahlil qilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.** • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • amaliy mashg'ulot (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyixalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyixalar.
5.	**VII. Kreditlarni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	**Asosiy adabiyotlar.** 1. E.G'. G'oziyev Umumiy psixologiya (darslik) Toshkent 2020 yil "Asian Book House" nashiryoti 2. E.G'. G'oziyev Ontogenez psixologiyasi (o'quv qo'llanma) Toshkent 2020 yil " NIF MSh" nashiryoti 3. A.K. Shamshetova, R.N. Melibayeva, X.E. Usmanova, I.O. Xaydarov Umumiy psixologiya (o'quv qo'llanma) Toshkent 2018 yil "Barkamol fayz media" nashiryoti 4. O.S.Qodirov Umumiy psixologiya (o'quv qo'llanma) Samarqand 2022 yil "Sam DU" nashiryoti 5. Z.T. Nishanova Psixologik xizmat. (o'quv qo'llanma) Toshkent 2007 yil

	"Yangiyul poligraph service" nashiryoti. 6. N.S.Jo'rayev, D.A. Saliyeva, N.A.Sultonova, Psixologiya tarixi (Darslik) Toshkent 2019 yil. 7. O.S.Qodirov, Sh.Hotamov, Ijtimoiy psixologiya (Darslik) Samarqand 2023 yil 8. P.I.Ivanov, M.E. Zufarova, Umumiy psixologiya (Darslik) Toshkent 2018 yil. 9. P.I.Ivanov, M.E. Zufarova, Umumiy psixologiya (Darslik) Toshkent 2008 yil. **Qo'shimcha adabiyotlar** 1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi" to'g'risidagi PF-60-sonli Farmoni. – Toshkent. - 243 b. 2. Березин Ф.Б. Мирошников П.П., Рожнес Р.В. Методика многостороннего исследования личности. М., 2005.307 стр. 3. Богданов В.М. Психологические особенности профессионалного мишления работников уголовного розиска. Омск. 1994. 363 стр. 4. Волков Б.С. Мотиви преступлений. Казан, 1992.365 стр. 5. Глаточкии А.В., Пирожков В.Ф. Психология состояния человека лишенного свободи. М., 2013. 356 стр. 6. Годфруа Ж. Что такое психология , В 2-х томах Москва «Мир» 2002. 604 стр. 7. Василев В.Л Юридическая психология. Учебник для вузов.«Питер» Санкт-Петербург. 2014. 656 стр. 8. Романов В.В. Юридическая психология. - М.: Юрист, 2006. 9. Ruxiyev. X.A., Sud-psixologik ekspertiza. O'quv qo'llanma. T., 2012. 384 b. 10.Barotov Sh.R. Umumiy psixologiya. -Toshkent. Darslik.: "Navro'z" nashriyoti, 2020. – 401 б. **Axbarot manbalari.** 11.Электронная библиотека. http:// www.koob.ru 12.Материали по психологии. http:// www.psychology-online.net 13.Психологическая библиотека «Самопознание и саморазвитие»: http://psylib.kiev.ua/ 14.http://psixologiyabuxdu.uz/ 15.http://elib.buxdu.uz/ 16.http://ziyonet.uz/
7.	Fan dasturi Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2024-yil 16-avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida

	1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan modul uchun mas'ullar: Sharof Rashidov nomidagi SamDU, "Amaliy psixologiya" kafedrasi o'qituvchilari; dots.S.Sh.Ummatova, ass.Sh.A.Kuchiboyev va ass. F.F. Akilovlar.
9.	Taqrizchilar: SamDU, "Amaliy psixologiya" kafedrasi mudiri, dots.O.S.Qodirov Samarqand davlat tibbiyot universiteti Pedagogika-psixologiya kafedrasi dotsenti D.U.Mamadiyorova

Rais: **dots. M.Normamatova**

Kafedra mudiri: **dots. O.S.Qodirov**

Fakultet dekani: **dots. A.Q. Aymatov**

"TASDIQLAYMAN"

SamDU o'quv ishlari bo'yicha prorektori:

_____ A.S.Suleev

"___" _____ 2024-yil

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Yuridik psixologiya" faniga tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

"Yuridik psixologiya" fanida fan dasturi oily ta'lim muassasasida o'quv jarayonlarini tashkil etishda talabalarga "Yuridik psixologiya" bilimlar berish, har bir inson va butun bir jamiyat psixik salomatligini saqlab qolishga mo'ljallab tuzib chiqilgan. Fan dasturi oily ta'lim muassasalarida fanni tashkil etishda fanning vujudga kelish tarixi, dolzarbligi, maqsad va vazifalari, fan bo'yicha bilim, ko'nikma va malakaga qo'yilgan talablar, fanning mohiyati ochib berilgan. Fan dasturida fan yuzasidan mavzular ketma-ketligi, fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar hamda murakkablik darajasi ishlab chiqilgan. Bundan tashqari talabalarga shaxsning bilish jarayonlari, hissiy-irodaviy sifatlari, individual-psixologik xususiyatlari, ichki regulyatsiya, shaxs va faoliyat shuningdek, kasbiy ko'nikmalar va ilmiy dunyoqarashni shakllantirish muammolariga alohida e'tibor qaratilgan.

Talabalarga "Yuridik psixologiya" fanining predmeti, maqsad va vazifalari, fanning yuzaga kelish tarixi, ushbu fan taraqqiyotiga turli olimlarning qo'shgan hissasi, miya va psixika, psixikaning nerv-fiziologik asoslari, shaxs, faoliyat, kognitiv jarayonlar, jumladan, diqqat, xotira, xayol, sezgi, idrok, nutq, tafakkur jarayonlari, shaxsning hissiy irodaviy sifatlari hamda individual psixologik xususiyatlariga doir umumiy bilimlar shakllantiriladi. Fan dasturi tayyorlash davomida oliy ta'lim sifatini ta'minlash jarayonlarida ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganib chiqqan holda oliy ta'lim tizimida fanning yutuqlarini tatbiq etish yuzasidan mavzular ishlab chiqilgan. Oliy ta'lim tizimi, universitetda ta'lim sifatini ta'minlashda hozirda mavjud bo'lgan real mavzular muammolari aniqlangan va tavsiyalar berilgan.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Yuridik psixologiya" faniga tuzilgan fan dasturini chop qilish va Psixologiya (barcha) bakalavriyat ta'lim yo'nalishi talabalariga dars o'tishda mutaxassislik fani sifatida foydalanish mumkin.

Samarqand davlat tibbiyot universiteti
Pedagogika-psixologiya kafedrasi dotsenti,
Psixologiya fanlari bo'yicha
falsafa doktori (PhD): **D.U.Mamadiyarova**

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Yuridik psixologiya" faniga tuzilgan fan dasturiga

TAQRIZ

Ushbu fan dasturi oily ta'lim muassasasida o'quv jarayonlarini tashkil etishda talabalarga "Yuridik psixologiya" bilimlar berish, har bir inson va butun bir jamiyat psixik salomatligini saqlab qolishga mo'ljallab tuzib chiqilgan. Fan dasturi oily ta'lim muassasalarida fanni tashkil etishda fanning vujudga kelish tarixi, dolzarbligi, maqsad va vazifalari, fan bo'yicha bilim, ko'nikma va malakaga qo'yilgan talablar, fanning mohiyati ochib berilgan. Fan dasturida fan yuzasidan mavzular ketma-ketligi, fanni o'qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalar hamda murakkablik darajasi ishlab chiqilgan. Bundan tashqari talabalarga shaxsning bilish jarayonlari, hissiy-irodaviy sifatlari, individual-psixologik xususiyatlari, ichki regulyatsiya, shaxs va faoliyat shuningdek, kasbiy ko'nikmalar va ilmiy dunyoqarashni shakllantirish muammolariga alohida e'tibor qaratilgan.

Fan yuzasidan talabalarga "Yuridik psixologiya" fanining predmeti, maqsad va vazifalari, fanning yuzaga kelish tarixi, ushbu fan taraqqiyotiga turli olimlarning qo'shgan hissasi, miya va psixika, psixikaning nerv-fiziologik asoslari, shaxs, faoliyat, kognitiv jarayonlar, jumladan, diqqat, xotira, xayol, sezgi, idrok, nutq, tafakkur jarayonlari, shaxsning hissiy irodaviy sifatlari hamda individual psixologik xususiyatlariga doir umumiy bilimlar shakllantiriladi. Fan dasturi tayyorlash davomida oliy ta'lim sifatini ta'minlash jarayonlarida ilg'or xorijiy tajribalarni o'rganib chiqqan holda oliy ta'lim tizimida fanning yutuqlarini tatbiq etish yuzasidan mavzular ishlab chiqilgan. Oliy ta'lim tizimi, universitetda ta'lim sifatini ta'minlashda hozirda mavjud bo'lgan real mavzular muammolari aniqlangan va tavsiyalar berilgan.

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar fakulteti "Amaliy psixologiya" kafedrasi dotsenti S.Sh.Ummatova tomonidan tayyorlangan "Yuridik psixologiya" faniga tuzilgan fan dasturini chop qilish va Psixologiya (barcha) bakalavriyat ta'lim yo'nalishi talabalariga dars o'tishda mutaxassislik fani sifatida foydalanish mumkin.

Sharof Rashidov nomidagi
Samarqand davlat universiteti
"Psixologiya" kafedrasi mudiri,
Psixologiya fanlari bo'yicha
falsafa doktori, dotsent **Qodirov Obid Safarovich**